

Kommunfullmäktige

Interpellation av Jonas Segersam (KD) om minnet av förintelsen

Sverige förskonades tack och lov från den ofattbara förintelsen som nazisterna genomförde under 30- och 40-talen i Europa. Förföljelserna mot främst judar hade föregåtts av pogromer och judehat över hela Europa under lång tid.

Förintelseprogrammet drabbade inte en avkrok av världen, utan våra civiliserade, europeiska grannländer, och de mekanismer som drev fram detta skulle lika gärna på olika sätt kunna drabba Sverige och Europa idag. Därför är det så viktigt att vi håller minnet av det som skedde vid liv, för att upprätthålla en ödmjukhet inför människans ofullkomlighet, och på olika sätt hindra att något liknande inträffar igen.

Göran Persson tog ett vällovligt initiativ att hålla minnet av förintelsen vid liv genom kampanjen "om detta må ni berätta" och genom att myndigheten Forum för levande historia inrättades. I Uppsala har förintelsen på olika sätt uppmärksamats, men vi behöver hjälpas åt för att hålla de olika satsningarna vid liv. Sedan den 27/1 (det var dagen Auschwitz-Birkenau befriades) av svenska regeringen (1999) och FN (2005) inrättades som minnesdagen för förintelsen har denna under många år uppmärksamats genom minnesgudstjänster i församlingen Livets Ord, och även de två senaste åren av Uppsala kommun genom en markering på UKK (i år förlades dock denna vid samma tidpunkt som det judiska sabbatsfirandet). Uppsala universitet anordnar utbildningar på området, och i Uppsala har det också genom en idé från en ättling till överlevande från förintelsen uppförts ett minnesmärke i Tullgarnsparken gestaltat av Ulla Viotti.

Även om Uppsala förskonats från förintelsen, så finns ändå obehagliga spår i vårt land. Det kanske mest framträdande är de överlevande som fortfarande är i livet, som bor i vår stad, och naturligtvis deras barn, barnbarn och barnbarnsbarn. Många människor med judisk bakgrund i Sverige har förlorat större delarna av sin släkt i förintelsen. Det finns också obehagliga minnen i Uppsala genom det rasbiologiska institutet, och genom det studentmöte som hölls i "bollhuset" vid svandammen där man med 548 röster mot 349 antog en resolution mot judisk invandring i Sverige. Faktum var att direkt efter kristallnatten 10:de november 1938, då det torde vara tydligt för alla som ville se hur judarna behandlades i Tyskland, så avslogs 839 av 1748 ansökningar om inresa från Tyskland till Sverige månaderna efter Kristallnatten.

I Stockholm håller man på att ta initiativ till att utplacera så kallade ”snubbelstenar” (Stolpersteine) med förebild från Berlin och Wien som i gatan markerar människor som deporterats till förintelseläger. Nu torde det inte finnas så många sådana personer i Uppsala, men i stället skulle man ju kunna minnas de som aldrig beviljades inresetillstånd hit, varav många senare gick under i förintelsen.

Med anledning av hur vi på olika sätt kan hjälpas åt att levandehålla minnet av förintelsen vill jag ställa följande fråga till Caroline Hoffstedt (S), ordförande i utbildningsnämnden och som kommunalråd ansvarig för kulturfrågor:

- På vilket sätt uppmärksammar Uppsalas skolor förintelsen, och utbildar eleverna utifrån det material som forum för Levande Historia tagit fram, och genom att bjuda in överlevande (eller ättlingar till överlevande) som erbjuder sig att berätta om sina upplevelser?
- Kan du tänka dig till att ta initiativ till fler minnesmärken i Uppsala som påminner kommunmedborgarna om de brott som skedde genom förintelsen, och även om den antisemitism (och förföljelse av andra folkgrupper) som under långa tider även präglat vårt land?

Jonas Segersam (KD)
Kommunalråd